

Община Две могили, област Русе

Общинска стратегия и план за действие за развитие на социалните услуги за деца и възрастни (2010 – 2015)

1 Въведение

Тази стратегия е разработена въз основа на Конвенцията за правата на детето на ООН, Закона за закрила на детето и Националната програма за закрила на детето. Тя е съобразена с всички национални стратегически документи, които имат отношение към закрилата на децата и развитието на алтернативни форми на социални услуги за деца и възрастни.

Стратегията е съобразена с целите и принципите на Закона за социално подпомагане, Закона за интеграция на хората с увреждания и Национална програма за равни възможности на хората с увреждания.

Настоящата стратегия съответства на Общинския план за развитие на Община Две могили и Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Русе.

Целта на Стратегията е да определи приоритетите в областта на социалните услуги в общността на местно ниво, съобразени със специфичните потребности на населението в Община Две могили.

Настоящата стратегия има за своя задача да гарантира синхронизиране на действията на държавата, местната власт и гражданския сектор за подобряване благосъстоянието на децата и възрастните в община Две могили.

Стратегията предвижда и се базира на разбирането за развитието на социалните услуги като развитие на социалната икономика, разгърнато като двустранен процес – развитие на социалните услуги за деца и възрастни като средство за адекватно посрещане на нуждите и потребностите на рисковите групи деца и възрастни, от една страна; и развитие на икономиката и трудовата заетост – осигуряване на подходящи работни места за квалифицирани в сферата на социалните дейности специалисти и други специалисти в подкрепящите и обслужващите дейности.

2 Приоритети и цели на Общинската стратегия

2.1 Визия, ценности и принципи

Тази стратегия изразява желанието за създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск, защото реализацията е право на всеки един и допринася за развитието на общностите.

За постигането на тези цели общинската стратегия предвижда развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)

Основна ценност за стратегията е всяко човешко същество със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Стратегията утвърждава следните принципи и ценности при планирането и предоставянето на социални услуги:

- Съответствие на социалните услуги с международните документи относно човешките права;
- Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи;
- Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата;
- Равен достъп до услуги за всички живеещи на територията на община Две могили;
- Водещи интереси на потребителите при планиране и предоставяне на социални услуги;
- Създаване на гъвкави услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите;
- Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на социални услуги;
- Насърчаване на услугите в общността;
- Ползване на услуги от резидентен тип само в краен случай;
- Предоставяне на възможност за участие на потребителите в процеса на планиране и потребление на услугите;
- Ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства;
- Надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
- Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- Подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

2.2 Приоритети в развитието на социалните услуги в община Две могили

- ⇒ **Приоритетно направление 1:** Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация

Обща цел 1: Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи. Подкрепа за интегритета на семейства и общности, чрез:

- **Специфична цел 1.1.** Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвимите семейства и децата за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

- **Специфична цел 1.2.** Създаване на нови социални услуги и увеличаване на капацитета на съществуващите услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.
- **Специфична цел 1.3.** Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.
- **Специфична цел 1.4.** Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на включването и реализация на лицата с увреждания.

Специфична цел 1.5. Разширяване на мрежата от социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

- ⇒ **Приоритетно направление 2:** Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2: Намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

- **Специфична цел 2.1.** Създаване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда. Подобряване качеството на съществуващите услугите от резидентен тип.
- **Специфична цел 2.2.** Подпомагане на социалната интеграция на младежите, напускащи специализирани институции.
- **Специфична цел 2.3.** Разкриване на социални услуги от резидентен тип със среда близка до домашната за хора с увреждания и стари хора.

2.3 Функционални приоритетни направления

- ⇒ **Приоритетно направление 3:** Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги.

Обща цел 3: Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на община Две могили, с активното участие на всички заинтересовани страни

- **Специфична цел 3.1.** Изграждане на капацитет за управление и планиране на социални услуги.
- **Специфична цел 3.2.** Изграждане на капацитет за предоставяне на социални услуги.
- **Специфична цел 3.3.** Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

- ⇒ **Приоритетно направление 4:** Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество

- **Специфична цел 4.1.** Стимулиране и развиване на междуобщинското партньорство в социалните услуги.

- **Специфична цел 4.2.** Развиване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и услуги.

2.4 Основни целеви групи – потребители на услугите в община Две могили

Изброяване на рисковите групи, на които се отделя специално внимание в стратегията в община Две могили

Общинската стратегия предвижда социални услуги и мерки за всички жители на общината.

Стратегията отделя специално внимание на:

- **Деца в ранна възраст – до 6 години.** Доказано е, че интервенциите по отношение на децата в ранна възраст имат значим ефект по отношение на прекъсване на цикъла на бедност за тези деца. Отглеждането на деца в специализирани институции до 3 години е увреждащо в най-голяма степен и в много случаи има неотменими последици. Инвестирането в предучилищна възраст е от решаващо значение и за успешната интеграция на децата в риск в училище. Стратегията предвижда създаване на услуги за развиване на уменията за родителстване на родителите с малки деца и подкрепа за задържане на децата в семействата.
- **Уязвими семейства с деца.** Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Вниманието към семействата има своето отражение и върху демографската ситуация в областта. Услугите към семействата целят подкрепа за интегритета на семейството и за развиването на уменията и ресурсите за социална интеграция на семейството като цяло и на индивидуалното развитие на неговите членове.
- **Деца в специализирани институции.** Децата, отделени от своите семейства, са една от най-уязвимите групи в обществото. Стратегията предвижда комплекс от услуги за извеждане на децата от институциите чрез подкрепа за тяхната реинтеграция в биологичните и разширени семейства, осиновяване, отглеждане в семейна среда на приемни родители или (в краен случай) отглеждане в резидентни услуги, които са близки до семейната среда. За преодоляване на ефектите от институционализацията се предвиждат услуги по рехабилитация и развитие на социални умения.
- **Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище.** Отпадането от училище и липсата на образование е един от най-сериозните фактори за попадане в ситуация на множество рискове – бедност, противоправно поведение, насилие, зависимост и др. Стратегията предвижда комплекси интервенции между социалната и образователната сфера насочени към подобряване на тяхното взаимодействие, развиване на приятелска за децата образователна среда, преодоляване на социалните затруднения за посещаване на училище.
- **Деца и възрастни с увреждания.** Хората с увреждания изпитват затруднения в своята социална интеграция поради непригодността на средата за тях – архитектурна, социална, обществени нагласи, образователна система. Липсата на подкрепа за семействата им води до настаняването на значителен брой хора с увреждания в специализирани институции. Услугите и мерките за тези групи ще целят подкрепа за развитие на техните умения и способности и промяна на средата по посока на създаване на условия за интеграцията им.

- **Възрастни хора в институции.** Качеството на грижа в институциите за възрастни хора рядко съответства на съвременните стандарти. Стратегията предвижда подобряване качеството на грижа в тези институции, така че средата и начина на организация да е близък до домашния и да дава възможност за достоен живот на възрастните хора.
- **Самотни стари хора.** Последните демографски тенденции в областта показват значителен дял на самотни стари хора, голяма част от които живеят в отдалечени населени места. Те изпитват затруднения в своето ежедневно обслужване, достъпа до здравеопазване и участието в социални мрежи. Услугите за самотните стари хора ще включват подкрепа в тяхното ежедневие за задържането им в обичайната им среда и посрещане на основните им нужди.

3 Интервенция – социални услуги и мерки

3.1 Дейности по приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи. Подкрепа за интегритета на семейства и общности.

- **Специфична цел 1.1.** Разширяване на мрежата от социални услуги и мерки за подкрепа на уязвимите семейства и децата, за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

Мярка 1.1.1. Предоставяне на подкрепа на уязвимите семейства и деца в Център за обществена подкрепа

Центъра за обществена подкрепа ще обхваща всички населени места от общината. Дейностите в ЦОП ще бъдат насочени към превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, развиване на умения на самостоятелен живот, приемна грижа и осиновяване, превенция на отклоняващото се поведение.

Конкретните услуги във Център за обществена подкрепа включват: семейно консултиране и подкрепа; консултиране и информиране за проблеми, свързани с развитието на децата от съответната възраст; индивидуални и фамилни консултации в случаи на кризи в семейството; превенция на рисковото и асоциално поведение на деца и младежи; подкрепа за професионално ориентиране на деца и младежи; семейно планиране, подготовка за родителстване, работа на ниво родилен дом, психологическо консултиране и рехабилитация, обучения в умения за самостоятелен живот, превантивни програми на ниво училище, информационни кампании, оценяване, обучение, наемане и подкрепа на приемни родители, подготовка и подкрепа на осиновители.

Ползвателите на ЦОП ще бъдат насочвани от ОЗД и други свързани структури – медицински професионалисти, детски градини и училища, структури от системата на борба с противообществените прояви, общинска администрация и др.

Мярка 1.1.2 Осъществяване на комплексна програма за ранно детско развитие в помощ на уязвимите семейства и деца

По тази мярка ще бъдат осъществени дейности за **насърчаване развитието на деца 0-6 години**. Те са насочени към **развиване и подобряване на уменията за родителстване на родители с малки деца, стимулиране на развитието на децата в тази възраст** (спрямо стандартите за ранно детско развитие), включване в **предучилищна подготовка и училищно образование**. Дейностите ще включват партньорство между социалния, образователен и здравен сектор.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)

- Превенция на рисково сексуално поведение при децата и младежите; Превенция на нежелана и ранна бременност;
- Информационни кампании в малцинствени общности;
- Подкрепа, информиране и консултиране за необходимостта от ранна регистрация на бременността;
- Установяване на възможни рискове за детето – от здравословен и социален характер и стартиране на социална работа при установен риск от раждане на дете с увреждане или риск от изоставяне;
- Училище за бъдещи родители – работа с бъдещите родители за информиране и консултиране по въпроси, свързани с пренаталното развитие; процеса на раждане и след родилния период; подкрепа за посрещане на детето – във физически и емоционален план; следродилна рехабилитация.
- Осигуряване на здравни грижи; Извършване на редовни имунизации.

Мярка 1.1.3. Превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции

Дейностите целят „затваряне на входа” към специализираните институции (СИ). Предотвратяването на изоставяне и настаняване на деца на по-голяма възраст ще включва комплексни програми за семейна подкрепа – социална, достъп до образование, здравни грижи, жилищна политика, заетост и др.

- Предоставяне на информация за последиците от институционалното отглеждане на децата, особено в първите 6 месеца от раждането. Провеждане на информационни кампании и обучения.
- Информирание и консултиране на родилки;
- Подпомагане на младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа;
- информиране и консултиране за наличните форми на социално подпомагане и подкрепа, достъп до административни услуги;
- подкрепа и придружаване за достъп до административни и други услуги за социална подкрепа;
- подкрепа за достъп до услуги по професионално ориентиране, квалификация и преквалификация, активни мерки на пазара на труда и заетост;
- подкрепа за достъп до здравни грижи – издирване, подкрепа и консултиране за здравно осигуряване и налични здравни грижи;

Мярка 1.1.4. Включване на децата в предучилищна възраст в детска градина и на всички деца в задължителна училищна възраст в подходяща форма на образование

- Общински политики и мерки за осигуряване на правото на децата на достъп до образователни услуги и превенция на отпадането от училище – изпълнявани съвместно с училищата, ЦОП и Общинска администрация.
- Осигуряване на специализиран транспорт за деца в зависимост от възрастта им до детските градини и училищата;
- Целенасочена политика на общината за подобряване на **привлекателността** на училището и мерки за превенция на отпадането в рамките на училищния процес.

- Пълно обхващане на децата в предучилищна подготовка - задължителен подготвителен клас и осигуряване на програми за социализиране и усвояване на български език от децата-билингви от етнически общности в неравностойно положение в детските градини и начален курс в училищата с подкрепата на помощник на учителя. Провеждане на кампании за обхващане на децата в подготвителен клас/група и осъществяване на постоянно наблюдение върху нивото на посещаемост. Работа с родители на деца от за промяна на нагласите по отношение на образованието;
- Организиране на групи за подготовка за постъпване в училище за деца, които не владеят български език в ЦОП и училищата в общината;
- Включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до децата;

Мярка 1.1.5. Осъществяване на програми за превенция на всички форми на насилие над и от деца и подкрепа на жертвите на насилие

Дейностите в тази сфера включват създаване на система от мерки за превенция на насилието над деца чрез развиване на техните умения за себеотстояване и защита; намаляване на агресивното поведение и отношения сред децата и предприемане на актове на насилие от страна на деца.

- Образователни програми и кампании във всички детски градини и училища, както и в рамките на ЦОП, насочени към превенция на агресивно поведение сред деца, развиване на познание за насилието и неговите симптоми и умения за защита от насилие: провеждане на лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги, междуучилищни прояви и инициативи на общинско ниво.
- Обществени кампании за предотвратяване на насилието и други форми на злоупотреба и експлоатация. Програмите и кампаниите ще бъдат осъществявани от ЦОП, общинска администрация, МКБППМН. Темите ще включват различните форми на насилие (физическо, сексуално и психологическо), злоупотреба, експлоатация, тежки форми на детски труд, negliжиране. В кампаниите ще се включат и теми за ефектите върху децата от раздялата с родители, които работят в чужбина.

Мярка 1.1.6. Превенция на рисковото поведение и подкрепа за преодоляване на последиците от него при деца и младежи

Услугите са фокусирани върху подкрепата за преодоляване и превенция на рисковото поведение при децата и директна работа с деца с рисковото поведение: консултиране и подкрепа за деца и семейства.

- Образователни програми и кампании в училище, в рамките на ЦОП, насочени към превенция на рисковото поведение - агресия, насилие, отклоняващо се поведение, рисковото поведение на деца и младежи, здравна и социална просвета против зависимостите: провеждане на лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги, междуучилищни прояви и инициативи на общинско ниво.
- Извънучилищни дейности и осмисляне на личното време на децата. Необходимост от развитието на разнообразни извънучилищни дейности като клубове по интереси, ателиета, детски работилници, занимания със спорт и изкуство, които се осъществяват от училища, читалища, ЦОП като посредници или организатори, училищни настоятелства и НПО.
- Работа с деца извършители на противообществени прояви и с рисковото поведение за подкрепа на децата в развиване на про-социално поведение. Включва индивидуални и групови програми с децата и техните семейства. Осъществяват се от ЦОП, МКБППМН.

Специфична цел 1.2. Създаване на нови социални услуги и увеличаване на капацитета на съществуващите услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

Мярка 1.2.1. Предоставяне на подкрепа на роднините и близки, които са поели грижата за дете.

- Тази мярка включва съвместни дейности на ЦОП и ОЗД за настаняване в семейства на близки и роднини на деца от СИ и деца в риск от изоставяне. Настаняването при близки и роднини и осиновяването осигуряват устойчива семейна грижа за детето и трайно решаване на проблема за бъдещето на изоставените деца.
- Подкрепа на роднини и близки при поемане на грижата за новородени и по-големи деца, чиито родители заявяват намерение за изоставяне;
- Предоставяне на подпомагане (храна, дрехи, памперси за деца от 0-1 година) в случаи на тежки социални проблеми;

Мярка 1.2.2. Широко развитие на приемната грижа

- Центъра за обществена подкрепа ще изпълнява дейности по информационни кампании, оценка, обучение, назначаване и подкрепа на приемни семейства.
 - Провеждане на кампании и информационни срещи: информационни кампании за популяризиране на приемната грижа на областно ниво, подготовка на обучителни материали и обучение на приемните родители в цялата област;
 - Подбор, обучение и оценка на кандидат приемни родители.
 - Наемане на професионални приемни родители;
 - Подкрепа за приемните семейства в процеса на напасване;
 - Наблюдение и подкрепа на приемното семейство.

Мярка 1.2.3. Развиване на услуги в подкрепа на кандидат-осиновители, осиновители и осиновени в общината

Изпълняват се Съвета по осиновяване към РДСП, ОЗД, ЦОП, НПО.

- Обучение и подготовка на кандидат осиноители
- Подкрепа и мотивиране в следосиновителния период;
- Формиране на групи за подкрепа на осиноители и осиновени деца;
- Подкрепа в периода на прием на осиновеното дете в семейството – подкрепа в ежедневните грижи.

Специфична цел 1.3. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

Мярка 1.3.1. Подкрепа към родителите с цел превенция на изоставянето на деца с увреждания и намаляване на настаняването на деца с увреждания в специализирани институции

- Включва комплекс от дейност за навременна диагностика и ранна интервенция в случаите на раждане на дете с увреждане. Интервенцията е насочена към предоставяне на информация на семейството за медицинските аспекти на състоянието на детето, подготовка и подкрепа за необходимите грижи. Услугата включва и дейностите по ранно детско развитие.

- Изграждане на работещо сътрудничество и обмен на информация между системата на здравеопазването и социалните услуги (ЦОП) за пренатална диагностика, ранна регистрация на бременността и ранно установяване на риска от увреждане; предоставяне на психологически консултации и подкрепа на родителите преди и непосредствено след раждане на дете с увреждания.

Мярка 1.3.2. Осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства.

Тази мярка ще бъде осъществена чрез продължаване на функционирането на съществуващите услуги и развиване на нови за улесняване на достъпа до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация.

Системата на услуги в общината ще спомогне за изграждане на условия за адекватни здравни грижи, рехабилитация и интеграция на децата с увреждания; ще осигури подкрепа на техните родители и близки чрез индивидуални и групови консултации (социални, здравни, правни, психологически) и обучение на родителите, семействата и близките за подобряване на уменията им за грижа за децата с увреждания в семейна среда.

Мярка 1.3.3. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова и заместваща грижа за децата с увреждания според вида на техните увреждания, отглеждани в семейна среда.

Бъдещото развитие на дневната и почасова грижа изисква да се спазват принципите на гъвкавост на услугите и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на възможност за техните родители да работят.

- Разширяване на програмите, които предлагат домашни грижи - Личен асистент, Социален асистент и Домашен помощник за деца с увреждания.
- Дневни центрове за деца с увреждания като самостоятелна услуга. Дневните центрове ще предоставят възможност за почасова, полудневна или целодневна грижа (в краен случай) за деца с увреждания. Ползването на дневните центрове във формата на целодневна грижа ще бъде ограничено до 1-2 години, тъй като усилията на екипите ще бъдат насочени към интеграция на децата в масови детски заведения;
- Почасова грижа в рамките на ЦСРИ или ЦОП;

Специфична цел 1.4. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на включването и реализацията на лицата с увреждания.

Мярка 1.4.1. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Спектърът на тези услуги обхваща както ежедневни дейности вкъщи (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване), така и предоставяне на дневни и почасови услуги извън дома (дневни центрове и алтернативни форми на заместваща грижа).

- Разширяване на обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания – домашен помощник, социален и личен асистент (продължение на националните програми - ДП, СА, ЛА).
- Увеличаване на броя на потребителите на Домашните социални патронажи и Включване на допълнителни услуги в подкрепа на самостоятелния живот на лицата с увреждания (подпомагане при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване. Съдействие за осигуряване на адаптирана среда и технически помощни средства);

Мярка 1.4.2. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейностите се изпълняват съвместно от общинска администрация, организации на хора с увреждания, обществени организации и включват подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини.

Специфична цел 1.5. Разширяване на мрежата от социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Мярка 1.5.1. Създаване на комплекси от услуги за подкрепа на старите хора в общината.

Изграждане на партньорски мрежи от услуги на общинско ниво и/или развиване на комплексни услуги за възрастни и самотни стари хора, организирани около съществуващите патронажи, включващи разширяване обхвата и допълнителни дейности, освен предоставянето на храна и осигуряване на комплексна грижа заедно с услугите СА и ДП.

- Разкриване на нови Дневни центрове за стари хора и възрастни с увреждания в общината. Дневните центрове са основната форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване. Освен тях, клубовете на пенсионера също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достъпни старини.
- Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера, предоставящи възможности за общуване, социален живот, дребни медицински и др. услуги за стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване.
- Разширяване на услугите в домашна среда - домашен помощник, социален асистент, личен асистент с увеличен капацитет.

3.2 Дейности по Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2. Намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

Специфична цел 2.1. Създаване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда. Подобряване качеството на съществуващите услуги от резидентен тип.

Мярка 2.1.1. Осигуряване на среда близка до семейната за деца, лишени от родителска грижа – Центрове за настаняване от семеен тип (ЦНСТ).

ЦНСТ представлява резидентна форма на грижи за деца, за които за изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда и се предполага, че настаняването им ще бъде дългосрочно. Центровете предоставят подслон и ежедневни грижи за настанените деца, като осигуряването на здравните и образователни услуги се предоставят извън мястото за живеене, за да бъде осигурена социална интеграция.

Специфична цел 2.2. Подпомагане на социалната интеграция на младежите, напускащи специализирани институции.

Мярка 2.2.1. Разкриване на защитено жилище и ЦНСТ за деца и младежи

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

Тази мярка предвижда развитието на услуги в общността от резидентен тип за деца и младежи, за които не е възможно да бъде осигурена семейна среда и продължаване на функционирането на действащите.

- Стартиране на дейностите в Защитеното жилище за младежи с увреждания, които са живели в институции с капацитет 10 места в с. Могилино, община Две могили. Услугата е разкрита със заповед на изпълнителния директор на АСП.
- Стартиране на дейността на ЦНСТ за младежи с увреждания, изведени от ДДМУИ с.Могилино, в гр. Две могили с капацитет 15 места. Услугата е разкрита със заповед на изпълнителния директор на АСП.

Специфична цел 2.3. Разкриване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до домашната за стари хора.

Мярка 2.3.1. Изграждане на резидентни услуги за стари хора.

Разкриване на Дом за стари хора в с.Острица, с капацитет 40 места за посрещане нуждите от грижа на самотно живеещи стари хора от общината.

3.3 Преки резултати и индикатори за изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Две могили

Логическа рамка на Общинската стратегия

| | | | | |
|-------------------|---|--|--|-------------------------------------|
| Визия | Общинската стратегия ще допринесе за: | | | |
| | <ul style="list-style-type: none"> - създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск, защото реализацията е право на всеки един и допринася за развитието на общностите в община Две могили - развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество | | | |
| Общи цели | | Индикатори – базови индикатори за ситуацията, които показват постигнатата промяна към 2015 г. | Източници на информация | Период на проверка |
| Обща цел 1 | Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи. Подкрепа за интегритета на семейства и общности. | <p>Развита модерна социална политика в подкрепа на интегритета на семейства и общности в община Две могили в съответствие с националните приоритети за деинституционализация и европейските ценности, измерима чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Осигурена подкрепа за поне 50% от уязвимите семейства и деца в ЦОП в гр.Две могили; • Поне 40% от уязвимите семейства и деца обхванати в комплексна програма за ранно детско развитие в цялата община Две могили; • Постигнато намаляване с 30% на децата, настанени извън семейството си; • Поне 90% от децата в предучилищна възраст обхванати в детска градина; • Поне 98% от децата в задължителна училищна възраст обхванати в подходяща форма на образование; • Предотвратена институционализация на 90% от децата в риск от настаняване в специализирана институция към края на | <ul style="list-style-type: none"> - Аналитични доклади на независими експерти - Социологически проучвания - Финален доклад за оценка на въздействието на Областната стратегия - Годишни доклади за мониторинг на напредъка на изпълнението на областната стратегия - месечни и тримесечни справки - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги в подкрепа на уязвими семейства и деца - анализи на РДСП | <p>2010</p> <p>2012</p> <p>2015</p> |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| | | | | |
|-------------------|---|--|---|-------------------------------|
| | | <p>стратегията;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поне 20% от децата настанени извън семейството си са настанени при близки и роднини; • Подобрена грижа за поне 20 деца, настанени в алтернативни форми на семейна грижа (настаняване при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване); • Създаден капацитет за обхващане на поне 30% от децата с увреждания, отглеждани от семействата си, в различни форми на заместваща, дневна грижа; • Намаление със 70% на децата в риск от отпадане от училище; • Постигната степен на адаптиране на средата към нуждите на хората с увреждания • Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; • Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за поне 15% от старите хора в община Две могили с приоритетно обхващане на самотно живеещите в отдалечените населени места в общината; • Предотвратена преждевременна институционализация на поне 80-100 самотноживеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда; • Осигурени нов тип резидентни грижи в среда, близка до домашната, за 70% от нуждаещите се стари хора в община Две могили, които са затруднени да живеят сами. | <p>за оценката на потребностите, - статистически данни от РДСП - решения на ОбС и заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги - Проучване за обратна връзка от потребителите</p> | |
| Обща цел 2 | Намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции | <ul style="list-style-type: none"> • Постигната качествена промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги чрез рязко увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите в специализирани институции – съотношение 10:1 на ползвателите в полза на услугите в общността; • Съотношение 5:1 между децата в алтернативна семейна грижа и децата в резидентна грижа; • Поне 50% от децата в СИ изведени в семейна среда чрез ре-интеграция в биологичното или разширено семейство и настаняване в алтернативна семейна грижа; • Постигнато намаляване с 90% на децата от община Две могили, отглеждани в СИ; • Повишена информираност / | <p>- Статистически данни на НСИ - месечни и тримесечни справки - Доклади на ЗМО - документация на информационни кампании - мониторинг на медиите - Отзиви в медиите - Данни от РИО, ОЗД, ДСП,</p> | <p>2010 2012 2015</p> |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| | | | | |
|-------------------|---|--|--|--|
| | | <p>чувствителност на обществеността в община Две могили към проблемите на децата и лицата, настанени в СИ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Подобрена грижа за около 80 стари хора и възрастни с деменция, настанени в преустроени и ремонтирани СИ | | |
| Обща цел 3 | Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на област Русе, с активното участие на всички заинтересовани страни | <ul style="list-style-type: none"> • Повишен капацитет за управление на СУ на поне 5 представители на общини, дирекции социално подпомагане; • Повишена професионална квалификация и умения на поне 50 души персонал на доставчиците на услуги; • Утвърдени системи за качество на социалните услуги • Разширяване практиката на договаряне на социални услуги с външни доставчици | <p>- Проучване за обратна връзка от потребителите за качеството на СУ</p> <p>- Регистри на обучените, дипломи, сертификати</p> <p>- методически указания</p> | <p>2010</p> <p>годишни справки</p> <p>2015</p> |
| Обща цел 4 | Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество | <ul style="list-style-type: none"> • Развити и функциониращи поне 2 нови за община Две могили услуги за деца и семейства, работещи на общинско ниво, • Инициирани и развити поне 5 смесени междусекторни услуги и/или мерки за социално включване на уязвими общности и рискови групи; | <p>- общински справки за предоставени финансови ресурси</p> <p>- Протоколи и решения на ОбС;</p> <p>- Подписани междуобщински и междусекторни споразумения</p> <p>Срещи и дискусии – общини и област</p> <p>- Доклади на ЗМО</p> <p>- Мониторингови доклади от изпълнението на общинските програми и планове за развитие</p> | <p>2012</p> <p>2015</p> |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| Специфични цели | Мерки, дейности | Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите | Ключови индикатори за ефекта | Източници на информация | Период на проверка |
|---|--|---|--|--|---|
| Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията | | | | | |
| <p>1.1. Разширяване на мрежата от социални услуги в общината за подкрепа на уязвимите семейства и деца, за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.</p> | <p>1.1.1. Предоставяне на подкрепа на поне 50% от уязвимите семейства и деца в Център за обществена подкрепа.</p> <p>1.1.2. Осъществяване на комплексна програма за ранно детско развитие в цялата община с обхват на поне 40% от уязвимите семейства и деца</p> <p>1.1.3. Превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции.</p> <p>1.1.4. Включване на поне 90% от децата в предучилищна възраст в детска градина и на всички деца в задължителна училищна възраст в подходяща форма на образование.</p> <p>1.1.5. Осъществяване на програми за превенция на всички форми на насилие над и от деца в цялата община и подкрепа на жертвите на насилие,</p> <p>1.1.6. Превенция на отклоняващо се и рисково поведение и подкрепа за преодоляване на последиците</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Разкрит ЦОП в общината; • Обхванати 120-140 ползватели годишно на услугите в ЦОП. • Работеща програма за ранна превенция на изоставянето; • Над 200 деца, обхванати в образователни инициативи, извънкласни и извънучилищни дейности; • Реализирани инициативи и кампании за превенция на насилието и рисковото поведение във всички училища • Разширен спектър на услугите за деца, младежи, възрастни с рисково поведение, жертви на насилие и трафик, зависимости | <ul style="list-style-type: none"> • Осигурено обхващане на всички населени места от Община Две могили със социални услуги за деца и семейства в риск; • % обхванати уязвими семейства и деца в програмата за ранно детско развитие; • Повишен родителски капацитет на 8-10 семейства годишно; • Постигнато обхващане в услуги за превенция на 50% от майките /новородените в риск от изоставяне; • Намаление с 20% годишно на случаите на изоставяне на деца • Осигурено обхващане на 98% от подлежащите деца в задължителен подготвителен клас; • Повишена училищна посещаемост с 20% годишно; • Намалено отпадане от училище с 25% годишно; | <p>- Статистически данни на НСИ</p> <p>- Проучване за обратна връзка от потребителите</p> <p>- месечни и тримесечни справки от ДУ-Цоп в РДСП</p> <p>- Социологически анкети, проучвания</p> <p>- заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги в подкрепа на уязвими семейства и деца</p> <p>- данни на ОЗД</p> <p>- Статистически данни и справки от РИО на МОМН</p> <p>- срещи в училищата с деца, родители, учители</p> <p>- Справки и отчети на социалните услуги</p> <p>-годишни доклади, статистически данни и отчети на РЦЗ и общински администрации</p> <p>- Статистически</p> | <p>Годишни справки</p> <p>Обобщени данни през</p> <p>2010</p> <p>2012</p> <p>2015</p> |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| Специфични цели | Мерки, дейности | Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите | Ключови индикатори за ефекта | Източници на информация | Период на проверка |
|---|---|--|---|---|--------------------|
| | от него при деца и младежи. | | | данни и справки от Рио на МОМН | |
| 1.2. Създаване на нови социални услуги и увеличаване на капацитета на съществуващите услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа. | <p>1.2.1 Предоставяне на подкрепа на роднините и близки, които са поели грижата за дете.</p> <p>1.2.2. Широко развитие на приемната грижа</p> <p>1.2.3. Развиване на услуги в подкрепа на кандидат-осиновители, осиновители и осиновени в общината</p> | <ul style="list-style-type: none"> Осигурени достатъчни човешки и други ресурси в ЦОП за пълноценна работа с биологичните и разширените семейства с цел реинтеграция на деца в риск от изоставяне; Развита услуга Приемна грижа на общинско ниво Повишена информираност за проблемите на децата в риск; Разширени услуги в подкрепа на осиновяването, предоставяни от ЦОП; | <ul style="list-style-type: none"> Подобрена резултатност с 25% на услугите за реинтеграция на деца в биологичното семейство; Осъществена мярка за закрила - настаняване при близки и роднини поне за 20% от децата, отделени от биологичното семейство Предоставено обучение на поне 30% от кандидат-осиновителите Увеличен брой на кандидатите за приемни семейства | <p>- данни на ОЗД</p> <p>- решения на ОбС и заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги</p> <p>- Доклади на ЗМО</p> <p>- Доклади на ОЗД, ДСП</p> <p>- анализи и данни на РДСП</p> | |
| 1.3. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания. | <p>1.3.1. Подкрепа към родителите с цел превенция на изоставянето на деца с увреждания и намаляване на настаняването на деца с увреждания в СИ с 30%.</p> <p>1.3.2. Осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за поне 80% от децата с увреждания и подкрепа за техните семейства.</p> <p>1.3.3. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова и заместваща грижа за поне 30% от децата с увреждания според вида на техните увреждания, отглеждани в семейна среда</p> | <ul style="list-style-type: none"> Работещи социални услуги в общината, предоставящи услуги за деца и лица с увреждания; 70 % от децата с увреждания, обхванати в предучилищна подготовка и образование; Планирани и изпълнявани общински мерки за достъпна среда | <ul style="list-style-type: none"> Постигнато обхващане в услуги за ранна интервенция и подкрепа на 80% от случаите на деца с увреждания; Предоставена рехабилитация и подкрепа в социална услуга на поне 8 деца с увреждания годишно; Осигурена заместваща грижа – почасова, дневна, Постигната степен на адаптиране на средата към нуждите на децата с увреждания | <p>- Данни на АХУ</p> <p>- Данни на НПО, работещи с хора с увреждания</p> <p>- Справки и отчети на СУ</p> <p>- Статистически данни и справки от Рио на МОМН</p> <p>- обратна връзка от потребителите</p> <p>- база данни на ОЗД и ДСП</p> | |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| Специфични цели | Мерки, дейности | Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите | Ключови индикатори за ефекта | Източници на информация | Период на проверка |
|---|--|--|--|--|--------------------|
| 1.4. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на включването и реализацията на лицата с увреждания. | 1.4.1. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства 1.4.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания. | <ul style="list-style-type: none"> Поне 1 действащ Дневен център с обхващане на минимум 80 пълнолетни ползватели годишно; Увеличен с 30% капацитет на услугите Домашен социален патронаж, ДП, СА, ЛА; Включени допълнителни дейности за помощ в ежедневието на потребителите с увреждания към патронажите; Развити гъвкави услуги за заместваща грижа; Развитие и предоставяне на общинска услуга специализиран транспорт за хората с увреждания; | <ul style="list-style-type: none"> Осигурена рехабилитация и услуги за 100-120 лица с увреждания средно на година; Осигурени услуги в домашна среда за 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;, заместваща грижа; | -годишни доклади, статистически данни и отчети на РЦЗ и общинска администрация - данни и справки от ДБТ - Доклади на ДСП - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги за хора с увреждания | |
| 1.5. Разширяване на мрежата от социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора. | 1.5.1. Създаване на комплекси от услуги за подкрепа на старите хора в общината. | <ul style="list-style-type: none"> Увеличен с 30% капацитет на услугите Домашен социален патронаж, ДП, СА; Включени допълнителни дейности към патронажите за помощ в ежедневието на самотно живеещите стари хора; Включени стари хора сред потребителите на услугите в Дневен център; Разкрит нов Дневен център за стари хора с капацитет 30 места; | <ul style="list-style-type: none"> Подобри услуги в домашна среда за 50% от старите хора – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; Предоставени услуги и рехабилитация в Дневен център за общо около 120 стари хора годишно; Осигурени дневни и почасови грижи, консултации и подкрепа за поне 100 стари хора годишно | - Статистически данни на НСИ - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови услуги в подкрепа на старите хора - обратна връзка от потребителите | |
| Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа | | | | | |
| 2.1. Създаване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна | 2.1.1. Осигуряване на среда близка до семейната за деца, лишени от родителска грижа – Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ). | <ul style="list-style-type: none"> 15 младежи с увреждания от ДДМУИ Могилино, настанени в ЦНСТ в Две Могили; Изградено и работещо Защитено жилище за младежи с увреждания от СИ - в с. Могилино (10 места). | <ul style="list-style-type: none"> Осигурена резидентна грижа в близка до семейната среда (ЦНСТ) за 25 младежи с увреждания от СИ, които не могат да бъдат изведени в семейна среда | - обратна връзка от потребителите - Посещения на място -годишни доклади, статистич- | |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| Специфични цели | Мерки, дейности | Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите | Ключови индикатори за ефекта | Източници на информация | Период на проверка |
|--|---|--|---|--|--------------------|
| среда. Подобряване качеството на съществуващите услуги от резидентен тип. | | | | ески данни и отчети на РЦЗ и общински администрации -Доклади на ЗМО | |
| 2.2. Подпомагане на социалната интеграция на младежите, напускащи специализирани институции. | 2.2.1. Разкриване на защитено жилище и ЦНСТ за деца и младежи | <ul style="list-style-type: none"> • Работещо Защитено жилище за 10 младежи с увреждания от СИ; • Работещо ЦНСТ за 15 младежи с увреждания от СИ; | <ul style="list-style-type: none"> • Изградени умения за самостоятелен живот след напускане на СИ за 10 младежи, настанени в ЗЖ. • Успешна социална интеграция и достъп до заетост на 5 младежи, напуснали СИ и живеещи самостоятелно (за целия период) | <ul style="list-style-type: none"> - Данни от ДСП, ДБТ, общини - Среци, обратна връзка от потребителите - Справки от СУ | |
| 2.3. Разкриване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до домашната за стари хора | 2.3.1. Изграждане на резидентни услуги за стари хора – с общ капацитет за общината 80 места | <ul style="list-style-type: none"> • Разкрит Дом за стари хора с капацитет 40 места в с.Острица; • Осигурен общ капацитет 100 места за стари хора в среда близка до домашната; • Разкрит Дом за възрастни с деменция с капацитет 40 места в с.Моголино; | <ul style="list-style-type: none"> • Създадени услуги – нов тип резидентна грижа в среда, близка до домашната • Подобрени резидентни грижи за 180 стари хора и хора с увреждания | <ul style="list-style-type: none"> - Доклади РЦЗ - Доклади от проверки на РДСП - среци и посещения за обратна връзка от потребителите - Доклади на ЗМО | |

3.4 Обобщена таблица за планираните услуги в община Две могили

| Услуга, Вид | Потребители | | | Капацитет | Съдържание – основни дейности, фокус на услугата | Местоположение | Статус (нова или налична) |
|--------------------------------------|--|---------|---------------------|-----------|---|----------------|---------------------------|
| | Целеви групи | Брой | Териториален обхват | | | | |
| Център за обществена подкрепа | Деца от 0 до 18 години; Уязвими семейства с деца от 0 до 18 години от всички населени места в общините; Деца в специализирани институции Деца необхванати, отпаднали | 120-140 | Община Две могили | 30 | Превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на | гр.Две могили | Нова |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| Услуга, Вид | Потребители | | | Капа- цитет | Съдържание – основни дейности, фокус на услугата | Местополо- жение | Статус (нова или налична) |
|---|---|-----------------|------------------------|----------------|---|---------------------|---|
| | Целеви групи | Брой | Териториален обхват | | | | |
| | и в риск от отпадане от училище; Деца жертви и извършители на насилие | | | | бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви | | |
| ЦНСТ | Младежи с увреждания, изведени от ДДМУИ Св Петка | 15 | Гр.Две могили | 15 | Предоставяне на подслон и ежедневни грижи за хора с увреждания в среда, близка до семейната. Извеждане на лицата, отглеждани в СИ в резидентна грижа семеен тип | гр.Две могили | Изгражда се, стартиране на дейността от 2010 г |
| ЗЖ | Младежи с увреждания от СИ | 8 | с.Могилино | 8 | Предоставяне на подслон и ежедневни грижи за младежи в среда, близка до семейната | с.Могилино | Съществуваща |
| Дневен център за възрастни хора | Стари хора | 40+28 чакащи | Гр.Две могили | 30 | Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации Задоволяване на ежедневни, здравни, образователни, рехабилитационни, потребности от организация на свободното време и личните контакти | Две могили | Нова |
| Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i> | Деца и лица с различни увреждания; Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги | 200 | Община Две могили | 150 | През 2009 се изпълняват дейности за доставка на храна. Мобилна услуга за обхващане на селата Разширяване на традиционните дейности на патронажа към обгрижване в дома, посредничество, помощ в домакинството и пр., според конкретните условия, ресурси и възможности на общината. | Две могили | Съществуваща |
| Домашен социален патронаж <i>По национална програма</i> | реждания; Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самооб- Деца и лица с различни увреждания; Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора | 100 | Община Две могили | 90 | През 2009 се изпълняват дейности за доставка на храна. Мобилна услуга за обхващане на селата Разширяване на традиционните дейности на патронажа към обгрижване в дома, посредничество, помощ в домакинството и пр., според конкретните условия, ресурси и възможности на общината | Две могили | Финансира се по национална програма година за година. |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| Услуга, Вид | Потребители | | | Капацитет | Съдържание – основни дейности, фокус на услугата | Местоположение | Статус (нова или налична) |
|---|--|------|---------------------|-----------|---|----------------|---|
| | Целеви групи | Брой | Териториален обхват | | | | |
| | в отдалечени нас. места без достъп до услуги | | | | | | |
| Личен асистент <i>услуга в общността по национална програма</i> | Деца и лица с различни увреждания. Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами | 14 | Община Две могили | 14 | Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва | Две могили | Финансира се по национална програма година за година. |
| Социален асистент - <i>услуга в общността по национална програма</i> | Деца и лица с различни увреждания. Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами | 14 | Община Две могили | 14 | Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи. | Две могили | Финансира се по национална програма година за година. |
| Домашен помощник - <i>услуга в общността по национална програма</i> | Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си | 20 | Община Две могили | 20 | Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности. | Две могили | Финансира се по национална програма година за година |
| Социален асистент-ОПРЧР | Деца и лица с различни увреждания. Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами | 5 | Община Две могили | 3 | Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи | Две могили | Финансира се по ОПРЧР – дейност община и НПО |
| Домашен помощник-ОПРЧР | Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си | 90 | Община Две могили | 25 | Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности. | Две могили | Финансира се по ОПРЧР – дейност община и НПО |
| ДСХ | Стари хора със затруднения в | 40 | Община Две | 40 | Резидентна грижа – нужда от постоянно | с.Острица | Нова |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| Услуга, Вид | Потребители | | | Капацитет | Съдържание – основни дейности, фокус на услугата | Местоположение | Статус (нова или налична) |
|--|---|------|---------------------|-----------|---|----------------|---------------------------|
| | Целеви групи | Брой | Териториален обхват | | | | |
| | самообслужването, с нужда от резидентна грижа | | могили | | 24-часово обгрижване | | |
| Дом за възрастни с деменция ДВД | Възрастни хора с деменция | 40 | Област Русе | 40 | Резидентна грижа – нужда от постоянно 24-часово обгрижване Разширяване на допълнителни дейности в съответствие с интересите на различните възрастови групи; Предоставяне на медицински грижи – фелшер на щат и специалисти по договор почасово – кардиолог, лекар, психиатър, нужда от невролог | с.Могилино | Нова |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |

3.5 Оперативен план с времеви график за изпълнение на Общинската стратегия

| № | Услуга / дейност / мярка | местоположение | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | Източник на финансиране | Изпълняваща организация |
|---|---|----------------|--------------------|--------------------|------|------|------|------|-------------------------|-------------------------|
| 1 | Център за обществена подкрепа | Гр.Две могили | Под гото вка | X | | | | | ЕСФ | Община Две могили |
| 2 | ЦНСТ | Гр.Две могили | X | | | | | | УНИЦЕФ | Община Две могили |
| 3 | ЗЖ | С.Могилино | X | | | | | | СИФ | Община Две могили |
| 4 | Дневен център за възрастни хора | Гр.Две могили | Под гото вка | Под гото вка | X | | | | | Община Две могили |
| 5 | Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i> | Гр.Две могили | X | | | | | | Община Две могили | Община Две могили |
| 6 | Домашен социален патронаж <i>По национална програма</i> | Гр.Две могили | X | | | | | | НП | Община Две могили |
| 7 | Личен асистент <i>услуга в общността по национална програма</i> | Гр.Две могили | X | | | | | | НП | Община Две могили |
| 8 | Социален асистент - <i>услуга в общността по национална програма</i> | Гр.Две могили | X | | | | | | НП | Община Две могили |
| 9 | Домашен помощник - <i>услуга в общността по национална програма</i> | Гр.Две могили | X | | | | | | НП | Община Две могили |

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

| № | Услуга / дейност / мярка | местоположение | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | Източник на финансиране | Изпълняваща организация |
|----|---------------------------------|----------------|--------------------|--------------------|------|------|------|------|---------------------------------|--|
| 10 | Социален асистент- ОПРЧР | Гр.Две могили | X | | | | | | ЕСФ | Община Две могили МИГ-Общини Борово, Две могили и Иваново |
| 11 | Домашен помощник-ОПРЧР | Гр.Две могили | X | | | | | | ЕСФ | Община Две могили МИГ-Общини Борово, Две могили и Иваново |
| 12 | ДСХ | С.Острица | Под гото вка | Под гото вка | X | | | | | Община Две могили |
| 13 | Дом за възрастни с деменция ДВД | С.Могилино | Под гото вка | Под гото вка | X | | | | Проект «Красива България» | Община Две могили |

4 Функционални приоритетни направления

- ⇒ **Приоритетно направление 3:** Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги.

Обща цел 3: Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на Община Две могили, с активното участие на всички заинтересовани страни

Специфична цел 3.1. Изграждане на капацитет за управление на социални услуги в общината.

Мярка 3.1.1. Адекватно ресурсно обезпечаване на развитието на отделите, ангажирани с администрирането и управлението и развитието на социалните услуги на територията на общината.

Осигуряване на адекватен брой служители (не по-малко от 2) в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на общината.

Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите в отделите в общината, ангажирани с управлението на социалните услуги и на доставчиците, които да осигурят:

- Повишаване на капацитета на служителите за изследване на потребностите на общността и планиране на вида и обхвата на услуги по превенция на рисковите фактори и услуги за целевите групи в риск (деца, семейства, хора с увреждане, самотно живеещи стари хора и т.н.)
- Повишаване на компетентността за планиране и осъществяване на политики и програми за развитие на човешките ресурси, ангажирани с предоставянето на социални услуги в общината, обхващащи: развитие на системата на подбор, обучение, преобучение, управление и задържане на персонала, въвеждане на гъвкави системи за възнаграждения, обвързани с обема и качеството на предоставяните услуги и индивидуалното представяне и др.
- Повишаване на познанията на специалистите в отделите на общината по прилагането на съществуващата нормативната уредба и добрите практики за администриране и управление на социални услуги в България (държавно делегирана дейност; с финансиране от общинските бюджети или с друго външно финансиране, осигурено от дарители или със средства от проекти);
- Повишаване на уменията и промяна на нагласите към възлагане на предоставянето на социални услуги на външни доставчици - неправителствени организации или търговски дружества;
- Повишаване на капацитета за наблюдение и оценка, както и за оказване на методическа подкрепа за повишаване на качеството на предоставяните социални услуги на територията на общината.

Мярка 3.1.2. Да се изгради капацитет на общинско ниво за кандидатстване по и управление на средства от структурните фондове на ЕС и на други донорски програми.

Осъществяване на поредица от базисни и надграждащи обучения за представители на екипа, управляващ социалните услуги в общината, които да осигурят придобиване и надграждане на умения за:

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

- Познаване, анализиране и ефективно използване на възможностите на съществуващите финансови инструменти от национално финансиране и Структурните фондове на ЕС;
- Подготовка на проектни предложения. Основни умения за: трансформиране на проблемите в цели за постигане на промяна; подбор на специфични дейности и методи за интервенция, които осигуряват постигане на целите; планиране на необходимите финансови, човешки и материални ресурси за осъществяване на проекта; дефиниране на индикатори за проследяване на резултатите; планиране на мерки за осигуряване на качество на предоставените услуги, равен достъп и активно участие на потребителите в развитието и контрола по предоставяне на услугите; планиране на мерки и дейности за осигуряване на устойчивост.
- Управление на проекти, включващи: развитие на компетенциите за ефективно изпълнение на планираните дейности в рамките на проекта; добро управление на наличните ресурси; стимулиране на участието на всички заинтересовани страни; междуинституционално сътрудничество; документиране и популяризиране на успешните практики и резултати от проекта; осъществяване на дейности за осигуряване на необратимост и устойчивост на промяната

Мярка 3.1.3. Развитие на професионални умения и опит за гъвкаво и ефективно управление на социалните услуги

- Организиране на поредица от въвеждащи и надграждащи обучения за професионалистите, които ще бъдат ангажирани със създаването и управлението на нови социални услуги, за да се придобият адекватни управленски умения и практика за:
 - Анализиране на потребностите, проблемите и ресурсите в общността, свързани с разширяване на обхвата, повишаване на ефективността или със създаване на нови социални услуги;
 - създаване на методологии за новите услуги; организация на работата по предоставяне на новите услуги;
 - изграждане на стратегии за популяризиране на услугите и спечелване на доверието на клиентите;
 - развитие на междуинституционалното сътрудничество, както и привличане на представители на заинтересованите страни - граждани, НПО и пр. в процеса на осигуряване на ефективността и качеството на новите услуги;
 - договаряне предоставянето на социални услуги и взаимоотношения в този процес;
 - финансово управление и контрол;
 - наблюдение и оценка на социални услуги, ориентирано към резултатите и постигнатото качество.
- Организиране на обучения, семинари и конференции за обмяна на опит и добри практики, осигуряващи развитие на професионалните компетенции за създаване и прилагане на ефективни системи за управление на човешките ресурси, които представляват съвкупност от:
 - Процедури за подбор на персонал за новите услуги, съобразно предварително изяснени длъжностни и функционални характеристики за специалистите и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на услугата;

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Две могили
(2010 – 2015)**

- Дейности за привличане и развитие на специалисти, чрез стажантски програми и /или преобучение на специалисти и осигуряване на помощен персонал от социални услуги, след закриване на социални услуги в общините от областта;
- Дейности за привличане на специалисти чрез договаряне с други доставчици на социални услуги/или с НПО, в рамките на съществуващи или новосъздадени партньорски взаимодействия на местно и регионално ниво, с цел по-ефективно и гъвкаво използване на съществуващия набор от специалисти в общините и в областта или с цел оптимизиране на разходите за високо квалифициран персонал.

Мярка 3.1.4. Повишаване на квалификацията и умения на управленския персонал в действащите социални услуги

Осъществяване на поредица от базисни и надграждащи обучения за повишаване на управленския опит и квалификацията по отношение на:

- анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал, дизайн/развитие на длъжностните и функционалните характеристики на персонала;
- подбор на персонал, ориентиране и обучение/преобучение на персонала; освобождаване на персонал;
- ефективно планиране на работните задачи и дейностите по предоставяне на услугите, съобразно потребностите от развитие на предлаганите социални услуги;
- въвеждане на иновативни практики за ефективна оценка на положениия труд, съобразени със спецификата на различните дейности по предоставяне на социалните услуги и обвързване на възнагражденията на служителите с реалната работа по случаи за удовлетворяване на потребностите на клиентите;
- добро управление и задържане на специалисти и помощен персонал; осигуряване на тяхното непрекъснато развитие;
- стимулиране на работата в екип; работата в разширени/мултидисциплинарни екипи.

Специфична цел 3.2. Изграждане на капацитет за предоставяне на социални услуги

Мярка 3.2.1. Повишаване на квалификацията и уменията на персонала, директно ангажиран в предоставянето на социални услуги

Непрекъснато повишаване на капацитета за предоставяне на социални услуги на специалистите и помощния персонал, директно ангажиран в предоставянето на услуги. Осигуряване на поредица от обучения за специалистите - социални работници, психолози, специални педагози, рехабилитатори и др., както и за помощния персонал, ангажиран в директното предоставяне на социалните услуги, които да осигурят:

- Обогаляване на знанията и опита им за ефективна работа по случай;
- осигуряване на активното участие на клиента в процеса на работата по удовлетворяване на неговите потребности, подбор на специфичните дейности, свързани с предоставянето на социалната услуга;
- оценка на въздействието, документиране на добрите практики в работата по случай.
- Придобиване на знания и умения за качествено предоставяне на социалните услуги, в които са ангажирани.

Специфична цел 3.3. Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

Мярка 3.3.1. Умения за насърчаване на изграждането на партньорства и работа в мрежа

Организиране на обучения, семинари, работни срещи и др. осигуряващи формиране и развитие на умения за изграждане и поддържане на ефективни партньорства на местно и областно ниво и работа в мрежа.

Предоставяне на консултации, фасилитация, обучителни модули и обучения през практика за междуобщинско и междусекторно взаимодействие:

- Ефективно взаимодействие между общинска администрация, ДСП и НПО;
- Механизми и подходи за осигуряване на подкрепа от гражданския сектор за общинската стратегия; умения за мобилизиране на потенциала на НПО за управление и предоставяне на социалните услуги, инициране и изпълнение на мерки за социално включване на общинско ниво;
- Обучения и консултиране за подобряване на условията за включване на НПО като външни доставчици на услуги.

⇒ **Приоритетно направление 4:** Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество

- **Специфична цел 4.1.** Стимулиране и развиване на междуобщинското партньорство в социалните услуги.
- **Специфична цел 4.2.** Развиване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и услуги.

5 Отговорности и роли в изпълнението на Общинската стратегия

Разпределение на ролите и задачите на общината, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни; взаимодействие с институциите на областно ниво, в изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

5.1 Управление на изпълнението на Стратегията, оперативното планиране, отчетност

Управлението на Стратегията и заложените в нея цели и мерки за постигането им е задача на Община Две могили и екипа, отговарящ за разкриването и предоставянето на социални услуги в общината.

Планирането се извършва в сътрудничество с ДСП, ОЗД и НПО след направен анализ на ситуацията и определяне конкретните нужди на потребителите от социални услуги.

5.2 Доставчици на социални услуги

Доставчици на социални услуги на територията на Община ДВ могили, са:

- Община Две могили;
- Дирекция „Социално подпомагане”
- НПО, предоставящи социални услуги

5.3 Взаимодействие с областните структури

При разработването на настоящата Стратегия, както и при планирането и разкриването, закриването и ли преструктурирането на социални услуги на територията на общината се взема под внимание залегнатото в Областната стратегия за развитие на социални услуги за област Русе.

5.4 Партньорство и сътрудничество с други общини

При обмяната на добри практики и документирането и популяризирането на добри практики, реализирани на територията на Община Две могили, ще се търси взаимодействие със съседни общини, или такива, които имат опит в предоставянето на съответните социални услуги.

5.5 Участие на общината в мониторинга и оценката

Координатора на Териториалната работна група в Община Две могили е член на разширения екип на Областното Звено за мониторинг и оценка.

Като такъв той:

- Участва в планирането на дейностите по мониторинг и оценка;
- Участва в дискусии за определяне на ключовите въпроси на мониторинга и оценката и представя коментари по докладите за мониторинг и оценка;
- Събира информация за базовите индикатори в общината;
- Събира и систематизира текуща информация за социалните услуги и дейности;
- Оказва съдействие и логистика за проучвания, оценки, и др. дейности, осъществявани от външни експерти или организации в общината;
- Организира дискусии със заинтересованите страни за обсъждане на заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка на изпълнението на Стратегията.

6 Ресурси

6.1 Финансова рамка и източници на финансиране на социалните услуги в община Две могили

Социалните услуги в община Две могили се разкриват след кандидатстване с проектно предложение пред съответния финансиращ орган. След приключване на дейностите по проекта се пристъпва към кандидатстване за държавно делегиране на съответната социална услуга.

6.2 Други необходими ресурси – инфраструктура, сгради и материално техническа база

Ресурсите на Община Две могили като сграден фонд ще се използват максимално за качествено предоставяне на услуги за населението. При липсата на подходяща сграда или помещение ще се търси начин за финансиране на строителни или ремонтни дейности до покриване изискванията на критериите и стандартите за предоставяне на социални услуги.

6.3 Човешки ресурси - Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

6.3.1 Управленски персонал – Екипа, работещ по социалните услуги в Община Две могили, Дирекция „Социално подпомагане“;

6.3.2 Брой и структура на необходимия персонал на социалните услуги

Според Методика за определяне числеността на персонала в специализираните институции и социалните услуги в общността, при разкриването на нова услуга или реструктурирането на съществуваща такава.

6.3.3 План за необходимите обучения и квалификационни курсове

По предварителна заявка от страна на управителя на социалната услуга или екипа, отговарящ за социалните услуги в Община Две могили.

Председател на Общински съвет – Две могили:

_____ **(Байчо Петров Георгиев)**